

## ABONAMENTUL

pe un an . 28 Cor.  
pe un jum. . 14  
pe o lună . 2.40

Numărul de zi pentru România și străinătate pe an 40 franci.

Telefon pentru oraș și comitat 502.

# TRIBUNA

REDACȚIA  
și ADMINISTRAȚIA:  
Strada Deák Ferenc Nr. 20.

INSERTIUNILE  
se primesc la administrație.  
Mulțumite publice și Loc  
deschis costă fiecare șir  
20 fileri.

Manuscrise nu să inapoiază.

## Noul an școlar.

Sibiu, 3 Septembrie.

Zilele prime ale acestei luni sunt totdeauna clipe de mare importanță în viața noastră. Acum la începutul lui Septembrie se aruncă strămoșeasca opincă pentru niște cioboate orășenești, se lapădă frumoasa noastră haină țărănească în schimbul uneia „nemțești”, ca să poată merge copiii țăranilor noștri la școală la oraș. În societatea noastră acum se îndeplinește unul dintre cele mai însemnate acte, pentru că la începutul acestei luni se începe procesul dureros dar necesar al creării claselor sociale. Acum, urmând poeziei spiritului vremii, se desprind din ternul nostru izvor de viață, din masele țăranimii, elementele trebuincioase pentru formarea unei societăți românești complete, fără de care nu vom putea purta nici o dată cu succes luptele noastre naționale.

Nu vom insista cu acest prilej asupra notei psihologice a acestor zile, când bietul nostru popor senin și bun aruncă la suprafață o seamă de oameni, cari, zăpăciți de vinurile progresului lumii, în cele mai multe cazuri, își vor pierde firea, se vor confringe lipsindu-le razimul unei tradiții și cultură națională și se vor înstrăina de sufletul poporului românesc, rătăcind chițuți în întunerecul unei lumi fără rost și fără nici o frumusețe. Datoria noastră este să fixăm și de astădată o anomalie a vieții noastre naționale, o piedecă pe care o punem noi demult în calea progresului nostru.

Dela întemeierea liceului din Blaj, dar mai ales dela patruzeciopt încoaci, ni s'a dat și nouă posibilitatea legală de a ne organiza poporul în conformitate cu celelalte națiuni civilizate. Guvernele ungurești nu ne-au ajutat în această muncă, dimpotrivă, cât au putut ne-au împiedecat, căci un popor lipsit de orice organizație socială se poate stoarce cu aceiași ușurință ca și un iobag, alte ajutoare nu ne-au venit, ci numai noi, din propria noastră putere de viață, urmând de altfel unui instinct uman, am început să facem împărțirea noastră în clase sociale. În graba cu care eram necesități să îndeplinim acest proces, noi, se'nțelege, a trebuit să acoperim în rîndul prim cele mai strigătoare lipsuri. Repede-repede am ridicat, deci, acea clasă de așa ziși „domni”, care trebuia să ne dea o aparență de popor în rînd cu lumea. Am creat advocați, medici, puțini profesori, funcționari de bancă, i-am înfipt în orașelele cari ne erau mai aproape și ne-am trezit de-odată fericiți lucru mare că avem o clasă de „inteligenti”, fără să ne gândim prea mult, că acci cel mult zece mii de domni români rămân neputincioși în fața necesităților naționale ale unui popor de trei milioane. Faptul acesta este de altfel foarte explicabil și până la un punct și justificabil. Ce era să facem noi, popor de iobagi, în o anumite clipă când ni s'au deschis largi porțile civilizației? Nu puteam decât să spoim de mântuială, lăsând în grija urmașilor să zidească ei solid și fără greș.

Din patruzeci și opt până astăzi am făcut însă o cale destul de lungă, dușmanii

noștri ne opun din zi în zi arme tot mai tari, poporul de iobagi, nația ciobanilor și a muncitorilor de pământ a ajuns în acel stadiu când nu mai poate susține lupta din vâgăunile munților, cu primitivul ciomag în mână. Astăzi trebuie să ne coborâm în orașe. Datoria noastră este să cucerim toate orașele așezate pe teritor românesc.

Politica tuturor guvernelor ungurești a fost să așeze în mijlocul nostru, prin orașe favorizate de ele, câte o cetățuie a ideii de stat maghiar, care să acapareze toată roada câmpiilor noastre, să înghită cu gura ei flămândă tot produsul muncii noastre economice naționale și să stăvilească orice progres al vieții noastre.

Orașele sunt în viața lumii moderne pulzul puternic al tuturor popoarelor, auzul lor stăpânește și dă viață culturală intensă, ele, mistuind forțele brute ale satelor, redau altelor noi, înmițe de rafinament cultural prin care a trecut. În orașe se crează astăzi cultura popoarelor, la lumina aprinsă a fabricelor, în mijlocul enormei cheltuieli de spirit și puteri fizice. Guvernele ungurești au înțeles totdeauna acest adevăr recunoscut de întreaga lume, ne-a lăsat pe noi să strigăm în lumea largă că ne răzăm în suflet, dar în schimb ne-au tăiat calea care duce spre orașe, ne-au închis în satele noastre primitive și sărace și ne-au sugrumat în chipul acesta orice dezvoltare culturală, orice tendință de progres civilizatoric.

Astfel s'a atentat la viața noastră națională. Datoria noastră este să răspundem cu un atac la fel. Trebuie să zdrobim orice piedecă ni s'ar pune în cale, trebuie

## FOIȚĂ ORIGINALĂ A ZIARULUI „TRIBUNA”

## Moș Hantot și fiul.

I.

În fața porții casei, jumătate fermă — jumătate castel, una din acele locuințe cari au fost așezate feodale, și locuite azi de mari cultivatori, doi legați de merii din curte latră și urlă la vechea carnișerie aduse de păzitori sau de hăini. În marea sală de mâncare, Moș Hantot, Hantot-fiu, Bermont perceptorul, și Mondarn notarul, au ceva și beau câte un păhar de vin, înainte de a pleca la vânatoare, căci era ziua deschirii.

Moș Hantot, încântat de ceea ce avea, lăuda dinaintea vânatului în căutarea căruia se duceau în țară, pe domeniile lui. Era un Normand mare, unul din acei oameni puternici, sanguini, osoși, care duc în spate căruți cu mere. Jumătate țăran jumătate boier, bogat, respectat, influent, autor, învățase pe fiusu César Hantot trei clase, trebuia să aibă ceva învățătură, și îl opri dela la pleca la vânatoare, căci era ziua deschirii.

César Hantot, aproape tot așa de înalt ca și tatăl, dar mai slab, era un băiat bun, liniștit, respectat cu orice, plin de admirație, respect și admirație față de voințele și părerile lui Moș Hantot.

Bermont, perceptorul, un omuleț grăsuț, avea în obraji rețele fine de vine violete,

asemenea afluenților și cursurilor întortochiate ale râurilor de pe hărțile geografice, întrebă:

— Dar epuri — sunt epuri?

Moș Hantot răspunse:

— Câți vrei, mai ales spre Quysatier.

— De unde începem? — întrebă notarul, un notar gros și palid, bondoc și el, și plesnind în costumul de vânatoare nou-nouț, cumpărat dela Rouen săptămăna trecută.

— Ei bine, prin țarină. Vom îndrepta potârnicile spre câmpie, și ne vom întoarce și noi.

Și Moș Hantot se sculă. Toți îl imitară, luară puștile din cui, examină bateriile, bătură din picioare ca să se întărească în cizmele lor cam tari, încă nemuiate de căldura focului ce-l simțeau curgând prin vine; apoi plecară: și câinii, trăgând de capătul lanțurilor, scoase urlete ascuțite, bătând aierul cu labele.

Plecară spre țarină. Era o mică vale, sau cel puțin o ondulație a pământurilor de calitate rea, rămasă necultivată din această cauză, brăzdată de ripi, acoperită cu ierburi, ascunzători prielnice pentru vânat.

Vânătorii se despărțiră, Moș Hantot ținând dreapta, Hantot-fiu stânga, și cei doi invitați mergând la mijloc. Păzitorul și cărușii vânatului îi urmau. Era momentul solemn în care se așteaptă prima salbă de pușcă, când inima aproape nu mai bate, pe când degetul nervos atinge la fiecare moment trăgaciul.

Fără de veste, această salvă, s'a dat! Moș Hantot trăsese. Toți se opriră și văzură o potârnică, despărțindu-se dintr'un stol care zbura foarte repede, căzând într'o ripă sub un mărăciș stufos. Vânătorul, excitat, începu să fugă, să-

rind, trecând peste mărăcinii cari îl opriau, și dispărură la rîndul lui într'un deșeu, în căutarea vânatului.

Aproape imediat, se auzi un al doilea foc.

— Ah! ah! hoțu! strigă Bermont a mai împuscat vre-un epure pe acolo.

Toți așteptau, cu ochii fixi asupra deșelui de ramuri, prin care nu pătrundea vederea.

Notaru, făcând din mâni un corn, strigă: „Le-ai găsit?” Moș Hantot nu răspunse; apoi César, întorcându-se spre păzitor, zise: „Du-te Joseph, de-i ajută. Mergi drept înainte. Noi vom aștepta.”

Și Joseph, un bătrîn slab, noduros, ale cărui articulațiuni erau scofălcite, plecă în pas liniștit, și scoborî în ripă, căutând locuri prielnice de trecut, cu precauțiile vulpei. Apoi, aproape imediat, strigă:

— Oh! veniți! veniți! S'a întâmplat o nenorocire.

Toți fugiră și se coborîră în spini. Moș Hantot, căzut pe o parte, leșinat, ținându-și cu amândouă mâinile pantecele, din care curgea, străbătînd haina-i de pânză ruptă de glonț, lungi șiroaie de sânge, pe iarbă. Lăsând arma, ca să ia în mână potârnică moartă, arma căzuse, și al doilea foc, ieșind din țevă, îi ciuruiseră pantecele. Il scoaseră din mărăciș, îl desbrăcară, și văzură o rană teribilă, pe unde ieșiau afară intestinele. Apoi, după ce-l legară bine-rău, îl duseră acasă, și trimeseră după doctor și preot.

Când veni doctorul, ridică capu-i grooi, și întorcându-se spre fiisu care plângea pe un scaun:

— Fiul meu, zise el, rău s'a întâmplat.

Dar, când pansamentul fu făcut, rănitul strin-

să pornim în mase mari spre orașe, să batem la poarta lor de aramă, să o spargem și să intrăm în ele, așezându-ne noi în turnul lor înalt de veghe. Nu numai așa ziși „domni” și „inteligenti” trebuie să trimitem la orașe căci ei nu vor fi în stare să susțină o viață românească fără de sprijinul puternic al negustorilor și industriașilor, marii învârtitori de bani.

Constatările aceste sunt pe cât de adevărate, pe atât de banale. Păcat că lumea noastră nu le prea ia în seamă. Abia pe ici pe colo dacă se găsec Români conștienți, cari muncesc din răspuțeri pentru progresul nostru național. Școalele noastre, nu prea vădesc un interes sub acest raport, prea arare dacă găsim vr'un profesor, cum e d. G. Precup la Blaj, care să-și facă o plăcută datorie din încurajarea negustorilor și industriașilor noștri. Peste tot locul se dă drumul din gimnaziile noastre unor băieți mai mult sau mai puțin în curent cu regulile gramaticale, dar desăvârșit neorientați asupra acestei lumi, pe care ei nu și-o pot închipui decât văzută dela biroul lor de avocat sau de după mica ferestruică a bisericuțelor noastre. Popi, advocați și dascăli ies din școalele noastre, niște oameni, cari, nu se știe pentru ce, poartă un dispreț suveran pentru negustoria cinstită sau pentru industrie.

Popi, advocați și dascăli am dat noi de când ne-am trezit la o conștientă națională, dar o clasă de mijloc nu am putut produce, pentru că ne-a lipsit orice inițiativă și orice gând serios în privința aceasta.

Indolența noastră e mare și cunoscută, dar socotim că trebuie să aibă niște margini, când vedem mai ales zilnica pildă a popoarelor vecine din această țară.

Nu este vreme mai potrivită decât începutul unui nou an școlar să aducem aminte atât profesorilor noștri cât și părinților car își duc acum copiii la școală, că datoria noastră a tuturor Românilor e să ne formăm o clasă de mijloc

prin care să cucerim orașele, căci numai prin puterea acestor bogate foculare de cultură și progres vom putea duce la izbândă steagul nostru național. Numai prin o puternică clasă de mijloc vom putea crea o societate românească completă, capabilă de o rezistență simțită în lupta națională ce ducem. Avem „talpa țării”, pe țărani, am avea și așa zisa „inteligentă”, dar ne lipsește cu desăvârșire șira spinării care să împreune aceste două extreme.

**Alegeri contestate.** Din Orăștie ni-se scrie: Delegatul Curții de Casație Dr. Ujvárossy Miklos, consilier al curții de apel din Cluj, a interogat cea mai mare parte a martorilor anunțați de alegătorii români, pentru a dovedi că alegerea lui Farkas se datorește numai corupției și terorismului. Declarațiile martorilor sunt favorabile pentru noi.

Desbaterea procesului de contestare a alegerii dela Ighiu, unde cu ajutorul celor mai mari volnicii a reușit Szász Pál față de d. Dr. Alexandru Vaida, va începe mâine, Marți, 5 Septembrie.

**Pentru votul universal.** Partidul independist de sub șefia lui Justh a ținut ieri, în Cluj, o mare adunare, la care au vorbit Justh, socialistul Dr. Kunfi și mai mulți independiști. S'a primit o moțiune prin care se protestează împotriva reformelor militare și se cere introducerea votului universal.

Reținem din discursul lui Justh următoarea declarație:

„Cei ce se opun votului universal, nu apără supremația Ungurimei, ci-și apără numai stăpânirea proprie”.

**O episcopie ungurească gr. catolică.** De câțiva vreme s'a amănând o mișcare foarte intensă între credincioșii unguri de confesiune gr. catolică de pe teritoriul comitatului Dobrițin și Hajdu, în interesul separării ierarhice și înființarea unei episcopii a lor. Acum în urmă — după cum se anunță — vicariul episcopesc Iaczkovici a convocat toată preoțimea și reprezentanții mireni ai bisericii la o conferință pentru a se consulta asupra unificării calendarului și a se organiza în perspectiva nou înființării episcopii, iar comunitatea credincioșilor gr. catolici din Dobrițin a trimis dicezei din Eperjes cererea înaintată

M. Sale Impăratului, în care-l roagă să unească toate comunele bisericesti gr. catolice într'o singură și deosebită diceză, a cărei sediu să fie Dobriținul.

**Audiența ministrului de externe.** Sâmbătă înainte de amiază M. Sa împăratul a primit în audiență pe ministrul comun de externe contele Aehrenthal care i-a raportat despre chestiunile politice curente. În această audiență care a durat aproape o oră ministrul a vorbit în primul rând despre reformele militare și sortile lor de izbândă față de obstrucția opoziției, fiind ascultat cu un deosebit interes de M. Sa. După amiază i-a dat un prânz în reședința din Ischl la care — pe lângă contele Aehrenthal, au luat parte mai mulți demnitari politici ai Austriei și Ungariei. În decursul acestui prânz M. Sa a avut o întrebare mai lungă cu ministrul de externe — continuând probabil discuția întreruptă cu prilejul audienței.

**„Vaterland” despre Kossuth.** Din Viena ni-se scrie: În numărul său din urmă, ziarul „Vaterland” publică, la loc de frunte, un articol în care se ocupă cu hotărârea din urmă a partidului kossuthist, atacând cu violență pe Kossuth Ferencz. Intre altele scrie: „Kossuth a depus acum masca loialității pe care a purtat-o vreme de 6 ani și și-a arătat fața adevărată. Acesta e vechiul Kossuth, așa cum e într'adevăr. Dar, din nenădăciră, nu trebuie să ne speriem nici de fața adevărată a lui Kossuth, pentru că de stricat nici aceasta nu ne strică, — căci nu știe și nu poate să strice!”

**Ministrul-președinte austriac în Budapesta.** Baronul Gautsch, președintele consiliului de miniștri al Austriei, a sosit azi după amiază la Budapesta, pentru a fixa cu ministrul-președinte ungar data delegațiilor.

**Camera.** Nici un discurs n'a întrerupt astăzi monotonia votărilor nominale. Justh s'a dus pentru o săptămână din capitală. Kossuth n'a luat parte la ședință, iar Khuen-Hedervary, abia câtră o oră după amiază a sosit în Budapesta dela moșie. Puțină senzație a făcut discursul lui Tisza Kálmán ținut la Nagyszalonta, în care se cerea înăsprirea cu orice preț a regulamentului camerei, încolo liniște și plictiseală.

**Conferența interparlamentară și parlamentul ungar.** Conferența interparlamentară care și-a ținut anul trecut ședințele în Bruxelles, se va întruni anul acesta în Roma, la începutul lunii

se degetele, deschise gura, apoi ochii, aruncă înaintea lui priviri turburate, rătăcite; apoi păru că caută ceva prin memorie, o amintire, o găsi și murmură:

— La dracu! asta mai trebuia!  
— Dar nu, nu, numai câteva zile de odihnă, și nu va mai fi nimic.

Hantot reluă.  
— Ei asta-i! Am pântecelul ciuruit! Știu prea bine.

Apoi imediat.  
— Vreau să vorbesc cu fiul meu, dacă voi mai avea timp.

Hantot-fiu, fără voia lui, lăcrima, și repeta ca un copil:

— Tată, tată, dragă tată!  
Dar tata, cu un glas puternic:

— Nu mai plânge, nu e timpul. Am să-ți vorbesc. Vino aici, aproape; voi isprăvi repede, și voi fi mai liniștit. Voi ceștialați, vă rog, să mă părăsiți un minut, dacă nu vă supărați.

Toți plecară, lăsând pe fiu numai cu tată-său. Cum fură singuri:

— Ascultă, fiule, tu ești de 24 de ani, și poate să-ți se spună orișice. Și apoi nu e cine știe ce mister în ceace vreau să-ți spun. Tu ști că mamă-ta a murit de șapte ani, nu-i așa?, și că eu n'am mai mult de 48 de ani, de oarece m'am însurat la 24. Nu-i așa?

Fiul răspunse:

— Da, așa-i.  
— Deci, mama ta e moartă de șapte ani, și eu am rămas văduv. Ei bine! nu-i așa? nu există nici un om ca mine, care să poată rămânea văduv la 41 de ani.

Fiul răspunse:

— Da, e adevărat.  
Tatăl, găfăind, galben, și cu fața sbârcită, continuă:

— Doamne ce rău mi-o! Ei bine, tu înțelegi. Omul nu-i făcut să trăiască singur, dar n'am vrut să iau pe alta în locul mamei tale, având în vedere că-i promiseseam aceasta. Așa că... pricepi?

— Da, tată.  
— Deci, mi-am luat una la Rouen, strada Eberlan Nr. 18, etajul al treilea, ușa a doua — eu îți spun toate, să nu le uiți — dar una care a fost foarte gentilă, iubitoare, devotată, o adevărată soție. Ai înțeles, dragul meu?

— Da, tată.  
— Apoi, dacă eu mă duc, trebuie să-i dau ceva serios, care să-i servească ca ajutor. Pricepi?

— Da, tată.  
— Ți-am spus că-i o fată cum se cade, dar, una cum se cade, și că, fără tine, și fără amintirea mamei tale, și apoi fără casa în care am trăit toți trei, aș fi adu-so aici, și m'ași fi însurat cu ea, cu singuranță... ascultă... ascultă... copilul meu... puteam să fac un testament... dar n'am făcut! N'am vrut... căci nu trebuie scrii lucrurile... lucrurile astea... asta nu le place fiilor legitimi... și apoi încercă totul... displace la toată lumea! Vezi, hârtia timbrată, nu trebuie, nu trebuie s'o întrebuițezi niciodată. Dacă sunt bogat, sunt din cauză că nu m'am servit niciodată de ea, în toată viața mea. Înțelegi, fiul meu?

— Da, tată.  
— Ascultă încă. Ascultă bine... Deci, n'am

făcut un testament... n'am vrut... și apoi te cunoșc ai inimă bună, nu ești sgârseit, nici rău la suflet! Mi-am zis, în mine, ca să-ți povestesc lucrurile, și să te rog să n'o uiți pe ea; — Carolina Donet, strada Eperlan Nr. 18, etajul al treilea, ușa a doua, nu uita. — Și apoi, ascultă încă. Du-te imediat ce voi muri — și fă așa să nu regreti amintirea mea. — Tu ai cu ce. — Tu poți. — Îți las destul... Ascultă... În timpul săptămânei n'o poți găsi. Lucrează la D-na Moreau, strada Beauvoisine. Du-te la ea Joi. Atunci m'așteaptă pe mine. E ziua mea, de șase ani. Sărmana, cât va plânge!... Ți-am spus toate astea, pentru că te cunoșc bine, fiul meu. Lucrurile astea nu le poți spune în public, nici notarului, nici preotului. Asta se face, toată lumea o știe, dar nu se spune, afară numai dacă e absolută nevoie. Așa că nimeni străin în secrete, nimeni decât familia, pentru că familia e un singur om. Pricepi?

— Da, tată.  
— Imi promiți?

— Da, tată.  
— Juri?

— Da, tată.  
— Te rog, te implor, fiule, n'o uita; țin mult la asta.

— Nu, tată.  
— Să te duci singur. Vreau să te asigur de toate.

— Da, tată.  
— Și apoi, vei vedea... vei vedea ce-ți va spune ea. Eu nu pot să-ți spun mai mult. Am jurat asta.

— Da, tată.  
— Bine, fiul meu. Imbrățișează-mă. Adio. Eu

Octombrie. Din partea Ungariei vor participa la conferință vre-o optzeci și cinci de membri ai Casei magnaților și deputați ai Camerei. Și probabil în urma participării în număr atât de însemnat președintele Camerei a avut ieri o întrevedere cu primul-ministru Khuen pentru a se consulta dacă Camera ungară va ține ședințe câtă vreme vor dura desfășurările conferinței dela Roma. Ministrul-președinte — folosindu-se de acest prilej — a spus că zece sau douăsprezece zile dela începutul lunii viitoare, în urma absenței numărului însemnat de membrii ai corpurilor legiuitoare, Camera nu va putea ține nici o ședință. Firește, dela această vacanță neprevăzută, nădăjduiește și oare care schimbare favorabilă pentru soarta politicii guvernamentale.

## Dela societatea noastră teatrală.

Absența dlui Dr. Ioan Mișu, președintele societății pentru crearea unui fond de teatru român, dela adunarea generală dela Blaj a fost discutată și interpretată în deosebite chipuri. Pe baza informațiilor noastre putem declara, că d. Mișu n'a luat parte la adunare numai împiedecat de boală.

Suntem în situația plăcută de-a putea publica discursul cu care d. Mișu avea să deschidă adunarea generală dela Blaj. Deși acest discurs nu s'a rostit, ținem să-l publicăm fiindcă coprinde multe îndrumări în ce privește acțiunea viitoare a societății noastre teatrale, pentru care d. Mișu păstrează cel mai viu interes.

Discursul este urătorul:

*Onorată adunare!*

Primul meu cuvânt, este acel de mulțumire la adresa comitetului din localitate, care a oferit și membrilor „Societății pentru Fond de teatru românesc” fericitul prilej, să asiste la sărbătorile înălțătoare, împreunate cu praznicul jubilar al „Asociațiunii” noastre.

Ascultând glasul de chemare al confrăților din Blaj, încât mă privește, cu „frică și cu dragoste” m'am apropiat de acest orașel, mic și modest în înfățișarea sa, dar mare și falnic prin tradițiile sale glorioase, prin importanța sa în

voi muri, sunt foarte sigur. Spune-o ăloră cari intră.

Hantot-fiu, îmbrățișă pe tată-său, plângând, apoi, mereu liniștit, deschise ușa, și preotul apărui, în haină albă, aducând sfânta cuminecătură.

Dar muribundul, închise ochii, și refuză să le primească, refuză să răspundă, refuză să vorbească — să spună, chiar printr'un gest, ceea ce înțelegea.

Vorbise destul, omul ăsta, și nu mai putea. Se simțea cu sufletul liniștit, și voia să moară în pace. De ce mai era nevoie ca să se spovedească delegatului lui Dumnezeu, când se spovedise fiului său, care era familia lui, el.

Fu grijit, curățit, spălat, în mijlocul amicilor și servitorilor înghenunchiați, fără ca o singură schimbare a feții să arate că mai trăiește.

Muri spre miezu-noptii, după patru ciasuri de agonie, având suferinți grozave.

prezent și scump inimilor românești pentru marile nădejdi, ce le legăm de rostul său viitor, în desfășurarea vieții românești din această țară, care este și a noastră.

Cu dragoste a trebuit să ne apropiem, onorată adunare, căci, după negura vremilor de urgență, aici s'a ivit raza aurie, caldă și luminoasă, care a reînviat un întreg neam a cunoștința de sine, și prin aceasta la o nouă viață românească.

Cu dragoste a trebuit să ne apropiem, pentru-că: de aici s'a aruncat în ogorurile românești acea sămânță binecuvântată, din care a încolțit și rodit: *Ideea naționalității românești*, întemeiată pe conștiința reînviată a latinității noastre, care ne-a salvat de pierzare în trecut și care este, și în ori-ce împrejurări, va trebui să rămână steaua noastră conducătoare și în viitor.

Cu dragoste a trebuit să venim, onorată adunare, și pentru aceea, că de aici a pornit *dorul de carte românească* și de libertate națională, sub a căror înfrigurare s'a plămădit sufletul nostru românesc, care reafându-și rostul său în lume, de atunci răzbește cu aripi tot mai întărite spre ținta sa — astăzi, durere, încă îndepărtată, țintă care este: încheierea acelei mentalități românești, care trebuie să rezulte din unitatea sufletească și culturală a neamului.

Multe, mari și scumpe sunt amintirile, ce ne leagă de acest petec de pământ al Ardealului nostru, și eu regret mult că n'am nici răgazul, nici darul trebuitor, să le invoc pe toate așa, cum ar cere importanța lor, — peste un eveniment însă nu pot să trec, pentru că mi-se pare prea important, prea instructiv și pentru-că e prea scump tuturor Românilor, înțeleg pilda măreață de solidaritate românească, ce ni-s'a dat aici, în acea zi în veci memorabilă, de 3/15 Maiu, când părinții noștri, înțelegând poruncile vremii, au lăsat la o parte ori-ce considerații înguste și mici veleități, și, alergând aici din văi și din câmpii, sub conducerea înțeleaptă a căpeteniilor celor două biserici surori, a episcopilor după vremuri, marile Șaguna și Leményi, mână în mână, umăr la umăr, în frățescă bunăvoință s'au sfătuit, și mai pe urmă au luptat pentru a întrupa ~~aceea ce~~ formează: evanghelia mântuirii noastre naționale!

Cred că nu greșesc — pentru că nu mă îndoiesc că vorbesc din inima Dvoastră, — când spun, că mult am dori, ca această pildă de solidaritate, să o vedem cât de des repetată și în veci perpetuată, spre fericirea și mândria neamului și spre binele și întărirea patriei comune, a cărei credincioși fii am fost, suntem și vrem să rămânem!

Socotesc că, la asemenea zi de sărbătoare românească, se cuvine, să ne aducem aminte de gândurile și faptele trecutului, și aflui că e bine și necesar să o facem, mai ales în zilele noastre, când, în lipsa de convingeri tari și orientări sigure, prea adeseori suntem ispitiți să rățacim dela calea cea dreaptă, și prea ușor ne aprindem, ne dedăm la porniri și împăcheri păgubitoare, la frământări sterile, atât de regretabile în o epocă, când și alteum întâlnim atâtea suflețe slăbite și chinuite de îndoială, ce în chip fatal rezultă din situația în care ne aflăm și la a cărei îndreptare datori am fi a lucra umăr la umăr!

Dar, cum spuneam la început, nu numai cu dragoste, ci, în același timp, și cu frică, adevărat trunși de un legitim sentiment de răspundere, a trebuit să venim la acest leagăn al vieții românești.

Da, onorată adunare, pentru că, desigur nici-căiri nu este locul mai nimerit ca aici, să ne punem întrebarea: Cum am gospodărit eu acel complex de idei românești, ce ne-au rămas dela înaintașii noștri, cari nu arareori au fost adevărați eroi ai gândirii, simțirii și făptuirii românești? Aici e locul să ne exprimăm pentru a vedea, judecat din punct de vedere românesc, cari ne sunt eugetele, dar, mai ales, cari ne sunt faptele? — ce duh stăpânește viața noastră particulară și publică? — cum ne împlinim îndatoririle noastre sfinte față de biserică, școală și problemele Asociațiilor noastre culturale? — cum cinstim limba noastră „dulce și frumoasă”, cel puțin în acele domenii, unde folosirea ei ne-a rămas îngăduită, sau unde nu e chip să fie împiedecată? — ce sprijin și ce dragoste păstrăm scrisului românesc, reprezentat astăzi, spre bucuria noastră, acasă și în afară, prin scriitorii de valoare, cari pot să formeze mândria ori căruia neam? — cari ne sunt preocupările serioase pen-

tru rămășițele vechi și începuturile noi de artă și muzică românească, apreciate adeseori mai just de către străini, decât de către noi? — îndeosebi însă aici e locul, să ne dăm seamă, dacă am făcut și facem noi tot, ce cu bun spor am putea face, pentru luminarea și înălțarea semenilor noștri, mulți, mici și buni, din satele românești, prin a căror trudă și hărnicie, ne-am ridicat și trăim și astăzi, cei mai mulți din noi, în situațiile, la cari am ajuns?

Scrt spus, aici e locul să se mărturisească fiecare înaintea conștiinței sale, și să precizeze, ce este fond adevărat și ce sunt numai aparențe, în manifestările sale de viață românească?

Numai făcându-ne această analiză severă, se va desluși, în cât se potrivesc și la noi, cuvintele poetului-filosof:

„La noi totul e spoială, totu-i lustru fără bază,  
... Noi nu credem în nimic...”

sau ale cântărețului pătimirilor noastre:

„Noi suntem drumetii piticilor vremi,  
Pitici în putință și vrere!”

Iar dacă răspunsurile datorite acestor întrebări, nu vor putea fi deplin mulțumitoare, tot aici e locul, ca, primind noi îndemnuri din învățăturile trecutului, să luăm fiecare noi și tari hotăriri, pentru o muncă românească conștientă, solidară și fără preget!

Când această necesitate va fi înțeleasă de mii minți, va fi mărturisită pe față de mii de glasuri, când pentru înfăptuirea ei vor fi puse în mișcare mii de energii, atunci, onorată adunare, putem conta, că odată și odată, totuși se va împlini prorocirea neuitatului Bunea, eternizată în cântecul său de lebedă dela adunarea noastră din Alba-Iulia, când, cu acel farmec ce-l caracteriza, între aplauzele noastre însuflețite, astfel a glăsuțit:

„Dar, pe ruinele vechi, noi vom reclădi odată iarăși templul dărâmat, vom ridica iarăși templul culturii și libertății noastre naționale...”

Da, onorată adunare, muncind fiecare în sfera sa de activitate, mai largă sau mai restrânsă, stăruitor, în frățescă bunăînțelegere și cu credință tare, nu ne este îngăduit să ne îndoim de rezultatul final al nădejdilor noastre, pentru că, cum a spus un mare cântăreț al neamului, în acea minunată creație alegorică, cu care și-a ilustrat paginile sale de Paști unul dintre cotidienele noastre:

„Nebiruit e omul, ce luptă cu credință,  
El știe că pe lume nimic zadarnic nu-i,  
Că, dincolo de truda și jertfa clipei lui,  
In taină, vremea țese la sfânta biruință,  
Că vuetele toate visează armonie,  
Că... este o dreptate și... trebuie să vie!...”

*Onorată adunare!*

Dacă este, însă să statornicim o viață românească înfloritoare, în această țară locuită de neamuri diferite, — de un lueru trebuie să fim pătrunși, anume, că națiunile nu trăiesc decât prin cultura lor națională specifică, căci, un popor n'are alt mijloc de-a se păstra, decât cultivându-și cu dragoste limba, sufletul și însușirile sale, rămase dela moși-strămoși, — iar din cultura neamurilor înaintate, împrumutând numai ce e ferment de progres real, ce poate fi asimilat, sau ce nu poate strica sufletului propriu.

Cel ce dorește deci, să ducă o viață românească în țara noastră poliglotă, trebuie să țină cu hotărâre încăpăținată, cu îndărătnicie chiar, la cultura sa națională și la tot ce e specific al nostru!

Nu e vorbă, lupta pentru existența și afirmarea unui neam, poate fi dată pe diferite tărîmuri, cu toate acestea ar fi greșit în judecată sa, cel ce ar mărturisi, că problemele culturale ale neamului, pot fi lăsate în planul al doilea. O, nu! Pentru că este un adevăr etern, indiscutabil, ce a spus la adunarea Asociațiunii dela Oravița, mult regretatul nostru Alexandru Moesonyi, fără îndoială cel mai ilustru reprezentant și luptător național al vremilor din urmă:

„Lupta pentru cultură, zice dânsul în acel discurs, nu este decât luptă pentru existența națională! Firește, numai cultura adevărată, are această putere conservatoare, dar cultura

### Dr. DUMITRU POPA

Medic universal. Fost medic de clinică și spital.

Specialist în morburii interne,  
de femei, de copii și de urechi.

— ARAD —

Strada Petőfi (lângă gimnaziu) Nr. 10.

Consultațiuni: 11 - 12 ore a. m. și 1/2 3 - 5 ore p. m.



O traducere a unei cărți didactice e, în cele mai multe cazuri o greșeală mare și nu ne putem dumiri din destul: ce l-a putut face pe cunoscutul nostru pedagog Dr. P. Pipoș, să comită această greșeală. A da în mâna viitorilor noștri învățători o carte de organizație școlară, care privește organizația școlară nu din punctul de vedere al școlii noastre confesionale, ci din punctul de vedere al statului. — acesta e un joc foarte periculos. Cartea din chestiune e o carte absolut ungurească, singură limba e românească. În ea se discută numai referințele ungurești, se face amintire numai de unguri și de rosturile lor și nicăieri nu vine vorba despre dispozițiile regulamentelor și a valorilor edate de consistoriile noastre. de cari atârnă mai întâiu școlile noastre. Se face în nenumărate rânduri amintire de societăți ungurești, cu cari se pot împrieteni foarte ușor învățătorii noștri. după ce aceste li-se recomandă și printr-o carte, care li-se propune în preparandie. Iată un exemplu:

„Cine se știe validita pe un teren, acela de regulă e la locul său și pe alte terene. Să luăm exemplul dela Szeniczey Bárány György care, precum ne arată istoria pedagogiei, a fost activ atât pe terenul școlar cât și bisericesc și social și prin activitatea sa zeloasă a ridicat multe comune la un grad înalt de cultură. (pg. 105) Alt exemplu: „Învățătorii au să se intereseze mai de aproape și de „societatea pedagogică maghiară”, al cărei scop e cultivarea pedagogiei și științelor ei auxiliare în limba maghiară” etc....

Unde ajungem în chipul acesta cu preparandiile noastre. De ce nu ni-a dat d. prof. Pipoș un manual original de organizație școlară?

## Aviz abonaților.

Abonații noștri cari nu și-au înscris încă abonamentul pe semestrul al II-lea al anului curent sunt rugați să binevoiască să-l înscris ca să nu li-se întrerupă expediarea regulată a ziarului.

De-asemena sunt rugați toți abonații noștri în întârziere cu plata abonamentului să grăbescă cu achitarea sumelor ce e datorate, ca să nu fim siliți a întrerupe rimiterea ziarului pe adresa lor.

Abonamentul la „Tribuna” este:

pe un an	— — — —	28.— cor.
pe 1/2 an	— — — —	14.— cor.
pe 1/4 an	— — — —	7.— cor.
pe 1 lună.	— — — —	2.40 cor.

In România:

pe un an	— — — —	40.— cor.
pe 1/2 an	— — — —	20.— cor.

## Scrisori din Iași.

Cum fac Rușii naționalism Român în Basarabia.

Cetitorii acestor „Scrisori din Iași”, se vor mira de sigur de atenția repetată ce-o dau întâmplărilor ce se petrec în Basarabia. În publicistica noastră română acestor întâmplări nu li-se dă aproape nici o atenție. Socotind înstrăinarea fraților noștri de peste Prut ca un fapt ireparabil, gândesc ziaristul foilor politice mai ales, că e de prisos orice frământare ce-ar avea drept țintă mijlocul unei nădejdi învietoare.

Zic ei: La ce e bun să agităm neconținut o propagandă sortită în mod fatal infructuoșității. Chemarea noastră ori cât de platonice sau de hotărâtă ar fi, nu va putea ajunge nici odată până în auzul țaranului din Ismail, Soroca sau Bender; și apoi, de ce să indisponem numai, liniștea mărăitoare a guvernanților de dincolo, față de o populație terorizată până la sălbăcie sub privirea aspră și bănuitoare de cazăc sălbatic.

Clocotul nostru de dragoste șoptită ori cât de tainic s'ar tălmăci prin cnuțul pravoslavnicului vecin în răzbumare și asuprire tiranică.

Lăsați dar ca, puțina voce bună ce-ar putea-o așopta Românii guberniei rusești să nască dintr-o pornire de milă, de îndurare, de mărinimie. Închipuita deplinătate de drepturi ce-ar rămânea să li-se acorde, lăsați să poarte pecetea împărătească a gologanului mărunț, aruncat cu disprețitoare îngâmfare, bietului cerșitor de răspântii. Nici odată să nu i-se îngăduie prostului acestuia de Român bucuria mândră de muncitor modest și cinstit care știe să-și merite cu prisosință răsplata unei munci de trudă

Și atunci; în loc să ne deprindem pe încetul cu credința din ce în ce mai dâră că, totuși, ori când și ori cum Basarabienii ne sunt frați și ca atare avem de îndeplinit față de ei datoria amintitoare măcar a vremilor de împreună viațuire; că, trebuie să păstrăm în sufletul nostru mare de popor deplin iubirea caldă, mereu în viață, iubirea ceia care face ca două inimi ori cât de izolate s'ar afla, știu și înțeleg să bată prin puterea acelui fir de nevăzută legătură, aceiași viață, aceiași speranță, același ideal.

În loc de a înțelege aceste toate ne mulțumim să protestăm „energie” când o nouă fărădelege vine să adauge dovada înțelegerii unei cărmuirii de monștri; să ne veselim copilărește când diplomația ipocrită asigură neputința și naivitatea noastră ca cea mai pacificatoare politică de copii cumiți și aseultători; să ne resemnăm cu lășitate atunci când îndreptățirea unei protestări sau a unei bucurii efemere ne-ar impune datoria imperioasă de a ne ocupa de viața fraților basarabens Basarabia e a noastră, logic, firese, în legătură strânsă în realitatea istorică, Basarabia nu va peri.

Pentru că e lucru sigur. Câtă vreme noi, aici, pe pământul României libere nu ne vom lăpăda de ideea că basarabienii fiindu-ne frați, într'un senz Basarabi e noastră, logic, firese, în legătură piri.

Câtă vreme însă, mulțămindu-ne numai cu preocuparea de mii de ori prostescă și degradatoare a politicii interne de interes mărunț, nu ne vom avânta energia înălțătoare, curată, nobilă, pentru ajutorarea și stimularea tuturor energiilor cari formează puterea noastră neinvinsă de popor cu viață; câtă vreme din surplusul forțelor noastre naționale, desbrăcată de haina incomodă a oficialității, prin voința impetrită a personalităților cu vază, nu vom radia cu prisosință în ogorul vieții fraților noștri de peste hotare acea căldură trebuitoare pentru încolțirea, creșterea, înflorirea și fructificarea acelui arbore de comună hrană sufletească; atâta timp de geaba sunt tânguirile băbești, de geaba protestărilor voincoase, de geaba veseliiile prostesci — o singură viață românească nu vom avea.

Mai eles cu Românii din Basarabia. Am avut ocazia să pot vorbi mai pe așezate cu un Basarabean, intelectual într'o oarecare măsură. Am rămas înspăimântat de înstrăinarea în care îl adusesse educația școlilor rusești. Nu-mi puteam închipui un Român care să nu știe cine a fost Ștefan-cel-mare, Mihai-Viteazu, Alexandru Cuza, Eminescu, când s'a făcut Unirea, când am avut războiul cu Turcii de ne-am căpătat Independența și mai apoi titlul de Regat. Nu puteam crede că odată voi putea întâlni frate, vorbitor curat de aceeași limbă, care să mă întrebe:

— Și, mă rog, acuma Țara Moldovei e unită cu Valahia? — da eu cred că Kneazul d-voastră tot de Împăratul Austriei ascultă. Va să zică trăesc atâția Români în Împărăția Austriei, a Ungurului.

Să nu credeți totuși că basarabianul nostru era un om incult, mărginit, care să frământă vorbele de zece ori în gură. Nu. Afară de istoria patriei sale cunoștea ori-ce. Un om bine făcut, frumos, cu ochii ageri, inteligent. Din ficce vorbă a lui mereu se desprindea dorința sălbatică aproape să cunoască trecutul țării sale, și'n fața fiecărui monument, fiecărei clădiri pe care i-o arătam, exclama:

— Păcat. Să nu fie raznița și încâinarea asta între d-voastre și moscoviți, am putea și noi cunoaște din toate câte m-le spui.

— Să-ți dau o carte de Istorie a Românilor?

— Să-mi dai; numai de nu m'o căuta la graniță, că altfel e pârjol; mi-o confiscă și mă dă și afară din slujbă.

I-am dat Istoria Rom. de Nicolae Iorga. Ia el cartea în mână și când vede numele autorului pe copertă, zice:

— Nicolae Iorga! Am auzit de el. Trebuie să fie o față deosebită de i-a mers vestea până la noi. Ci-că e cel mai mare revoluționar și antisemit.

— Cine și-a spus asta? E o minciună.

— Așa scrie „Besarabscaia Zizn”, în „Viața Basarabiei”.

— Nu se poate. Cine dă informații din țară pentru ziarul d-voastră?

— Nimeni. Reproduce și el după un ziar dela d-voastră, ci-că e cel mai democrat, „Adevărul”.

— Și numai după el informează Rușii întâmplările dela noi din țară?

— Numai

Natural, am explicat, rătăcitului Român, nemernicia Rușilor, cari închizând ori ce comunicație politică și culturală între ei și noi de aici, înțeleg să hrănească cu Românismul celui mai periculos ziar.

— Și ce chestiuni mai reproduce „Viața Basarabiei” după „Adevărul”?

— A reproduces procesul Mitropolitului d-voastre Atanasie!

Eram luminat. Înțelegeam cât de bine au înțeles Rușii să compromită biserica noastră prin reproducerea după „Adevărul” și cât de bine a ghicit că, acest ziar e singurul în stare să pervertească și să mistifice mentalitatea bietilor Români. Mă întrebam, de ce nu reproduce „Viața Basarabiei” după un alt ziar românesc, după „Universul”, după „Minerva”, după „Viitorul”, după „Conservatorul”, după „Neamul Românesc”? Hei! Săracii Ruși. Ce și-o fi zicând? doresc Românii viață națională românească liberă, democratică, patriotică? — Să le dea libertatea, democrația și patriotismul „Adevărului” și dacă ar mai visa ei cândva o Românie reîntregită, păcatul nostru să fie.

Când de zece ani întunecul cel mai african plutește deasupra satelor noastre românești în Basarabia, când ori-ce încercare de redescoperire e plătita cu lovituri de cnuț și deportare în Siberia, când clasa boerească e rusofilizată, când o parte din orașenime și din cărturarii satelor, timid cer cultură națională și vești din Regatul mamă și li-se aruncă perfid foaia de scandal politic din București ca singura ce reprezintă pa-

FABRICA DE SPALAT CU ABURI

„KRISTALY”

Gőzmosógyár, Kolozsvár, Pályaudvar.

Aranjată cu mașinăriile cele mai moderne, cu putere electrică; spală, calcă și curăță albituri bărbătești și de dame și toffelul de lingerie cu prețuri moderate.

La suma de peste 10 Cor., pachetul se retrimite francat.

triotismul Românilor, înțelegem perfect de bine de ce nu se poate vorbi încă de o rededeptare traică a Românișmului în Basarabia, de ce acolo unde există întru câțva e hibrid și desorientat. Soldații naționalismului dlui director al „Adevărului” înregimentati în fronturile lui „Besarabcaia Zizn”!  
Corneliu Carp.

## INFORMAȚII.

A R A D, 4 Septembrie n. 1911.

— **Buletin meteorologic.** Institutul meteorologic anunță vreme mai răcoroasă, pe alocuri, mai ales în nord, cu ploii și vânturi.

Temperatura la amiază a fost 26° C. în Buda-pesta, 30.5 C. în Arad.

— **Holera în Budapesta.** În cursul zilei de ieri s'au ivit trei cazuri nouă de îmbolnăvire cari indică holera. Despre un bolnav s'a constatat cu certitudine că boala lui e holera.

Unul dintre bolnavi a murit azi dimineață în spital. Analiza fecaliilor nu s'a făcut încă, așa încât nu se știe dacă a murit de holeră sau de altă boală.

— **Regele Carol nu merge la Constantinopol.** Față de știrea pe care am publicat-o și noi în numărul trecut „Agenția telegrafică română” comunică următoarele:

Desmintim în mod categoric știrea publicată de „Lokal Anzeiger” spunând că principele Iz-zedin a telegrafiat Sultanului că M. Sa Regele României e exprimat dorința de a vizita pe Sultanul în primăvara viitoare la Constantinopol și că Principele a răspuns că Sultanul ar fi primit cu entuziasm. Nu s'a făcut nici o aluziune la acest subiect.

— **Ascensiunea pilotului Cermac în Arad.** Ieri, Duminecă, în fața unui public de vre-o 20,000 de oameni, aviatorul ceh Cermac a făcut două ascensiuni îndeajuns de reușite. Intâi s'a înălțat la o înălțime între 120 și 160 de metri, executând mai multe virajuri. A doua oară s'a înălțat abia până la 80 de metri, virând însă mai de multe ori tot atât de frumos. Atât ascensiunile cât și aterisările s'au făcut în bune condiții. Aeroplanul e un biplan compilat după mai multe tipuri, înfățișându-se greoi și fără eleganță. O comparație între aeroplanul acesta și între esteticul monoplan al lui Vlaicu mai că nici nu încap. Biplanul de ieri are o greutate de aproape 300 kgr. în vreme ce libelula lui Vlaicu abia 190 kgr. Așezarea motorului (care lasă că e primitiv, neputând funcționa decât o jumătate de oră), a cârmei, a rezervorului de benzină, forma planurilor, elicele și în genere întreagă construcția prezintă un adevărat contrast în defavoarea aeroplanului de ieri. Aeroplanul lui Vlaicu e în stare să sboare vreme de aproape patru ore și în timpul acesta să se înalțe până la 4000 de metri, în vreme ce biplanul lui Cermac nu se poate avânta decât până la 200 mult 300 de metri.

Timpul a fost de altfel favorabil. Sborul n'a stârnit o însufletire mai remarcabilă în sufletele blazaților noștri concețteni.

Credem că după sborul de ieri a lui Cermac, o eventuală ascensiune a lui Vlaicu și-a asigurat un succes strălucit.

† **Gheorghe Vancea de Buteasa.** La Blaj, îndată după sfârșitul memorabilelor serbări, s'a stins din viață, după scurte suferințe, venerabilul bătrân Gheorghe Vancea de Buteasa, fratele mitropolitului de pie memorie Ioan Vancea, lăsând în urmă generale regrete. Familia defunctului a dat următorul anunț funebru:

Cu adâncă durere aducem la cunoștința tuturor rudeniilor și cunoșcitorilor trecerea la veșnicie a prea scumpului și neuitatului nostru tată, tată crescător, moș și socru Georgiu Vancea de Buteasa proprietar, întâmplată azi la 1 Septembrie 1911 la ora 9 a. m., după scurte suferințe, împărțit fiind cu ss. Sacramente ale muribunzilor, în al 71-lea an al vieții sale. Rămășițele pământesti ale scumpului și neuitatului decedat se vor așeza întru nădejdea învierii, spre veșnica odihnă, Duminecă în 3 l. c. la orele 2 și jum. p. m. în cripta familiară din cimiterul comun din loc. Rugați-vă pentru el! Blaj, la 1 Septembrie 1911. Ion Victor și soția Cornelia n. Deac ca fii. Caius George ca nepot. Mariți Puian măr. Pop, Cornelia Puian măr. Hodosiu ca fiice.

Sincerile noastre condolențe întristatei familii.

— **Gazetari englezi în România.** Din Sinaia ni-se scrie: D. V. Stead, reprezentantul ziarului „Times”, d-na Rose, reprezentanta lui „Morning Post”, d. Dr. Cippico, profesor la Universitatea din Londra cu d-na, venind din Blaj, au sosit la Sinaia ca să viziteze țara.

D. ministru de externe Maiorescu a oferit vizitatorilor un dejun la Capșa, la care au asistat d. Robertson, însărcinat de afaceri al Angliei, Moroianu, atașat comercial al României la Viena, Filitti șef de cabinet, Bogdan secretarul de legație și H. Stahl șeful redacțiunii „Agenției Române”.

Ziaristii străini au fost primiți în audiență de Suveran.

Azi Duminecă, au vizitat Curtea-de-Argheș; Luni vor vizita Valea Prahovei. Apoi vor pleca spre Dorna unde vor face o excursie pe plute.

— **Principele Carol într-o revistă germană.** Marea revistă germană „Illustrierte Zeitung” în ultimul său număr publică un clișeu reprezentând pe A. S. Prințul Carol al României în mijlocul ofițerilor batalionului 1 vânători din Craiova.

— **„Scurte popasuri”.** Sub titlul acesta a apărut în numărul trecut al ziarului nostru un articol datorit valorosului nostru colaborator I. Enescu. Din greșală s'a omis iscălitura dlui Enescu de sub articol. Facem cuvenita rectificare.

— **Cununie.** D-șoara Eugenia Vicaș din Hidig și d. Octavian Băști din Chișfalău își anunță cununia ce va avea loc la 14 Septembrie n. în biserica gr. cat. din Hidig

Felicitările noastre.

— **Tenor român în Italia.** În Capri a apărut o revistă ocazională „Giornale d'Arte” scoasă cu prilejul cincuantenarului Teatrului Comunal de acolo. Ea cuprinde portretul tânărului tenor A. Demitrescu, angajat să cânte pe Pinkerton în „M-me Butterfly pe care l'a cântat și la teatrul Carlo Felice din Genova, unde a fost reangajat să cânte la iarnă „Bohema” și „Fedora”.

Acum în toamnă va cânta la teatrul Bellini din Neapole „Don Pasquale” și va crea cea mai nouă operă a lui Massenet.

— **Principele moștenitor turc la Berlin.** Principele moștenitor al Turciei a sosit Vineri la Berlin și a fost salutat la gară de Impărat, de d. Bethmann Holweg, cancelarul imperial, Kiderlen-Waechter, ministrul de externe, de autorități, de membrii ambasadei turcești, de consulul general al Turciei, și de prefectul poliției din Berlin.

O campanie din regimentul 3 de gardă a dat onorurile.

Impăratul a condus pe principe la castelul regal unde e răzduit înaltul oaspe.

Putin timp după sosirea sa, principele moștenitor a făcut vizite d-nilor Bethman Hollweg și Kiderlen Waechter.

Impăratul Wilhelm a conferit principelui moștenitor ordinul Vulturului Negru iar ambasadorului Turciei Osman Nizami pașa marea cruce a Vulturului roșu.

— **O jertfă a trenului.** Duminecă în 13 l. c. la 9.30 Eugen Moga a găsit pe Ioan Pescariu pe linia ferată în So. St. Paul după ce trenul Nr. 2 al campaniei „Chicago Great Western” a trecut peste dânsul. Nimenea nu știe cum s'a întâmplat nenorocirea. De când a fost aflat și până la 14 August la orele 3 p. m. când a fost dus la Bethesda Hospital din St. Paul, Minn. Pescariu nu a rostit nici un cuvânt și medicii au declarat că nu-i speranță dea mai trăi mult timp.

Nenorocitul e căsătorit cu d-na Ioana Pescariu din Săn-Miclăușul-Mare și din luna Maiu a. c. e membru activ al U. S. R. A. și societății „Augustina” din St. Paul care se îngrijește de dânsul.

— **Alegere de învățător.** Din Zărnești ni-se scrie: Comuna Zărnești a avut în ziua de 14 (27) Aug. alegerea de învățător pentru postul vacant dela școala confes. gr. or. română din acest loc. Dintre candidați au fost admiși cinci pentru alegeri, însă numai trei au căpătat voturi.

A fost o luptă grea. A fost ales însă un învățător harnic, omul care cunoaște necazurile poporului.

Acest om este Valeriu P a n ă, învățător până acum în com. Săliște, fiul veneratului bătrân pensionar d. Nicolae Pană.

Din 311 voturi a reușit cu zdrobitoare majoritate, căpătând 228 voturi.

Ne bucurăm și noi „frații Zărneșteni” — cum ne spuneau reclamele cele roșii ale altui candidat — ne bucurăm că putem arată lumii că înțelegem rostul hărțuții numită vot, dar să se bucare și mai mult alesul nostru, căci prin el dreptatea biruiește. Noi avem prea mulți dușmani — știuți și neștiuți — și nu ne prea râde inima când vedem că ni-se strică străvechile noastre obiceiuri.

Nu ne râde inima când, tocmai acei ce ar trebui să ne aperse neprețuita comoară, ne-o atacă în folosul lor personal sau, mai știu și eu a cărei clică de ambițioși necugetați.

Lăsați-ne bucuria zilelor senine voi ceice trâmbițați că ni sânteti frați, „fii de țărani ca și noi!”  
„Se vor învăța poate și alții din pățania voastră, că doar pentru aceasta facem strigare, ca să știe lumea că dreptatea tot biruie. — Florea G r a u r.

— **Subscripțiile noastre.** Dela elovii internațului „Zsiga” din Oradea-mare am primit suma de 4 cor. 40 pentru bustul lui Eminescu.

— **Incendiu.** Joi noaptea spre Vineri s'a declarat un incendiu în localul de negoț al dlui Ioan Magean comerciant în comuna Hidegvis lângă Șeica-mare. Pagubele sunt considerabile, arzând și o sumă de bani însemnată. Focul a luat naștere dela niște chibrituri cu cătran, aruncate în curte.

— **Logodnă.** Ștefania I. Jianu, Caransebeș, Ioan Târziu, Jablanița, logodiți.

Felicitările noastre.

## Maidt și Schrodt

Arad, Piața Andrásy 17. Casa Reinhart).  
Prăvălie de specialități pentru moda bărbătească și rufărie.

Mare depozit de trusouri pentru bărbați. Mare asortiment în pălării englezești, moi și tari, precum și cravate. — Par-desii Ulster și impenstrabile cu 30 cor. — Mare varietate în trusouri pentru băieți de internat. Prețuri fixe. Telefon 765.

**Impotriva ziarului „A Nap”.** Urmând pilda Braşov, vicecomitele din Sibiu a oprit vântul pe stradă a ziarului „A Nap”. Opreliştea se extinde asupra întreg teritoriului judeţului Sibiu.

**Spargerea poştei din Brad.** Primim ştirea Sâmbătă noaptea făptuitori de urma cărora s'a dat până acum, au pătruns în localul poştei spargând casa au furat zece mii de coroane. Spargerea n'a fost observată de nimeni, deşi ea e în centrul oraşului pe o stradă foarte cunoscută, şi e încunjurată de toate părţile de locuitori ai căror locatari, pe vremea când s'a operat spargerea, trebuiau să fie fără îndoială acasă.

Ată câteva amănunte:  
Sâmbătă seara intelectualii Unguri din Brad au o petrecere la hotelul „Hungaria” unde au adunat cu toţii şi au petrecut în voie bună până la ziua. Intre asistenţi era şi şeful de poştă, în absenţa lui spărgătorii au venit binisor, au intrat pe fereastra dela stradă în năuntru şi au ridicat frumuşel casa — care după cât se spune cântărea decât 250 de chilograme — şi trebuiau să se urce pe fereastră au aşezat-o într'un car deservat, pe care-l aduseseră dela grădina bulgarilor săvâgii ce stau vr'o două sute de paşi mai sus. După urmă s'au înjugat singuri la oişte şi trecând pe lângă gârlei l'au scos la „drumul cel vechi”, unde au spart casa şi au lăsat-o în mijlocul drumului împreună cu uneltele de spargere, după ce o goalea de cele zece mii de coroane cari erau în casă.

Astfel s'a întâmplat spargerea, cu toate că prezentată într'un colorit destul de fantastic, cât se impune dela sine întrebarea: cum de n'a fost izolat de seamă nimeni dintre vecini, că la poştă trăieşte. Hoţii când au spart fereastra vor fi răsunat şi niţel sgomot — de sigur — căci sticla se cădea ai fi de precaut, tot sună când vrei s'o scoarbeşti. Şi dacă n'a auzit nimeni când au pătruns înăuntru, cum de nu s'au auzit nimic din apartamentul vecin al şefului, care e despărţit numai printr'o subţire uşă de scânduri veşnic deschisă, tărăboiul ce se făcea în birou prin transportarea casei care cântărea taman 250 de ocale.

**Memoriile doamnei Toselli.** Din Paris se publică cu data de 2 Septembrie: Fosta principesă saxonă a Saxoniei a început azi, în ziarul „A Nap”, publicarea memoriilor pe cari le întocmiseră: „Povestea vieţii mele”.

Primul capitol accentuează perfect caracterul de nobilitate al acestor descrieri.

În scurt se poate spune că toată afacerea se reduce la mici amănunte mai mult sau mai puţin adevărate, descrise cu un sentimentalism foarte exagerat. Fosta principesă se plânge de soarta ingrată a principeselor în genere, de soarta ei nevinovată în special, precum şi în contra guvernantelor şi lucaţiei în genere.

Urmează apoi o serie de mici răutăţi îndreptate în contra unor persoane sus puse şi chiar în contra împărătesei Elisabeta.

Capitolul începe cu o eremiadă asupra reşei de lucruri din castelul Salzburg. Vin apoi îndreptările chinuri la cari a fost supusă în viaţa ei.

Într'o zi se plimba într'o barcă cu fratele ei în guvernanta. La un moment dat întrebă: „Ar fi dacă aş face o baie acum?”  
Guvernanta făcu o mută speriată. Principesa se aruncă îmbrăcată cum era în apă şi aşteptându-se la sperarea guvernantei şi spre surprinderea

publicului făcu un tur de înot în jurul bărcii şi apoi se întoarse udă în barcă şi la castel, unde arhiducele Ludwig Wictor, fratele regelui o dojeni rîzând şi nu luă lucrul în serios.

Descrierea continuă apoi, contra iezuiţilor, cari, după cum spune autoarea, formează forţa misterioasă îndărătul tuturor Curţilor şi cari în calitate de confesori pun principeselor cele mai indiserete întrebări.

Dacă te plângi părinţilor, preoţii ameninţă cu plângeri şi dacă principesele nu se supun sunt ameninţate chiar cu închiderea într'o mănăstire.

Ei socotesc principesele ca creaturi stricate şi chinul moral şi corporal este arma educatorilor principieri.

La teatru şi concert s'a dus foarte rar, la expoziţii de artă niciodată.

Principesele sunt totdeauna învăţate cum să se poarte.

Toată dresarea se referă la pregătirea pentru viitoarea misiune de suverană sau mai de grabă la cultivarea de figurant ce o va juca în ochii popoului.

Principesa recunoaşte însă că în tot timpul a avut grija să joace feste educatorilor şi guvernantelor ei.

Temperamentul ei a ieşit totdeauna învingător.

La un examen de istorie fiind întrebată de Maria Teresa a răspuns:

„După părerea mea, Maria Teresa a avut dreptate să se căsătorească cu acela pe care îl iubea, în loc să se căsătorească cu primul venit dictat de interese”.

Vă puteţi închipui groaza de pe feţele examinătorilor.

La încheiere autoarea se ocupă de splendidul pâr al împărătesei Elisabeta.

Principesa arată cum suverana se fresa, şi cum se infuria pe cameristă când îi smulgea prea mult pâr la pieptănat, pâr care i-se fura chiar.

**Dela Teatrul Naţional din Craiova.** D. Emil Gârleanu directorul Teatrului Naţional din Craiova, însoţit de dnii Cincinat Pavelescu şi Hertz, din partea societăţii scriitorilor români, vor merge la Sinaia spre a ruga pe regină, preşedinta de onoare a scriitorilor, să participe la deschiderea stagiunii Teatrului Naţional din Craiova care va avea loc la 1 Octombrie c., şi cu care ocazie scriitorii din ţară vor oferi concursul lor.

**Accidentul unui general.** Pe câmpul de lângă Pilisababa unde se ţin manevrele garnizoanei budapestane, s'a întâmplat Sâmbătă după amiază un accident care putea foarte uşor să aibă urmări grave. Tocmai în toiul exerciţiilor, generalul viitor Schreiber, comandantul corpului de armată din Budapesta, a căzut deodată de pe cal, lipsit de conştiinţă. La început se credea că e insolaţie, dar medicii au constatat că numai oboseala l'a covârşit pe bătrînul general. Cu un tren proximal Schreiber a fost transportat la Budapesta. După o altă ştire, generalul ar fi sănătos şi se află la Gödöllő împreună cu soţia.

**La fondul „Episcopul Nicolae Popea”** pentru masa învăţăcelor meseriaşi al „Reuniunii sodalilor români din Sibiu”, la masa comună aranjată în restaurantul Niedlich (trei stejari), din incidentul adunării generale a corporaţiei măestrilor cismari, la propunerea măestrilor Teodor Moldovan şi Zaharie Aron s'au făcut următoarele dăruiri: Alexandru Albu, întreprinzător de lucrări de păduri (Roşia-montană) 5 cor. P. Birău al Gheţii, întreprinzător de lucrări de păduri (Sohodol), Nicolae Praşca, tipograf şi soţia Maria (Bucureşti), Vasile Creţu, întreprinzător de lucrări de păduri, (Bistra), Zaharie Aron şi

Teodor Moldovan, măestri cismari, câte 2 cor. Boga Lajos, Kollár János, Tonts János, Berkési István, Zeck Mihail, Pfilp Andreas, Huber Matias, Tomas Schenker, Binder Daniel, Pereszta Lajos, Conerth Daniel, Iohann Adam, Teodor Cora, N. Timar, I. Vulcan, I. Nicula, Császár János, M. Barabaş, G. Ucenic, Const. Lazar, G. Adam, N. Coman Isidor Grindean, Boros János, Johann Kraus, toţi măestri cismari, câte 1 cor. G. Herbert fiacărist, M. Niedlich, crişmar, Csomos Árpád, mehanic la căile ferate, M. Simu, m. croitor, N. Henteş, m. pantofar, Johan Fenig, econ., A. Nyerges, comere., Blai Teodor George şi Teodor Vasilie, cond. de lucrări de păduri, Musca, câte 1 cor. St. Astner, m. cismar, 60 fil. Martin Biemel, I. Suci, Iacob Marian, G. Riehn, Johann Hahn, Gustav Hahn, dna Suci, soţie de cismar, Johann Kraus, M. Hermann, măestri cismari, câte 40 fil. Barabás István, frizer, Blaj 50 fil. Nicolae Varză, funcţionar, Viena 40 fil. Valeriu Cozac 30 fil. Boga János, m. cismar, Bonos István jun., m. cismar, S. Coman, sodal cismar, Costică Lazar, şcolar cl. II. norm., Johann Blacha, m. pantofar, George Buzat, Molnár Lajos, G. Savu, S. Banea şi I. Morariu, economi din Vurpăr, câte 20 fil. Schorsch Andreas, cursor la magistrat, 40 fil. În total 60 coroane 30 fil.

**O expoziţie universală în vechiul Egipt.** În Egipt s'a organizat încă de acum 2000 de ani o expoziţie universală, la care au luat parte toate statele supuse Pharaonilor împreună cu statele străine, cari întreţineau relaţiuni amicale cu Egiptul. Organizatorul şi protectorul expoziţiei a ost regele Ptolomeu Filometor VI, care a inaugurat expoziţia în anul 180 înainte de Christos.

O descriere amănunţită a acestei expoziţii se găseşte într'una din operele savantului Atenaios din Alexandria.

La ceremonia inaugurării au azistat, în afară derege, toate personalităţile del curte şi un mare număr de oaspeţi invitaţi.

Dintre statele mai îndepărtate au expus: Etiopia (130 tauri), Arabia (300 cai), Hindostan (25 tauri albi ca zăpada). Transportul taurilor până în Egipt a durat 15 luni.

Podgoreni construiseră o clădire alegorică, demonstrând progresele realizate pe terenul culturii viilor.

În clădirea podgorenilor se instalase un teasc format din 50 sclavi travestaţi în şatiri organizau serbăriobişnuite cu ocaziunea culesului viilor. În ziua inaugurării vinul curgea în abundenţă şi se distribuia gratuit.

O deosebită atenţie se dăduse secţiei de horticultură. Pe un teren întins, acoperit cu un strat de jumătate metru din cel mai bun pământ, se puteau vedea toate florile ce au existat în acele timpuri.

O sală mare coprindea produsele artelor frumoase. Aici erau expuse cele mai vestite tablouri ale societăţii artiştilor, împreună cu câteva sute statui de animale. O altă sală era destinată ştiinţelor şi literaturii. Un număr imens de inscripţii calde şi asiriene erau aşezate în grupuri după conţinut şi ordine.

Cel mai preţios obiect al acestei expoziţii a fost un scaun cu trei picioare dela oracolul din Delfi.

**Febra tifoidă la Iaşi.** Toate măsurile luate pentru combaterea tifosului, epidemia face pe fiecare zi noi victime.

Faţă cu întinderea epidemiei serviciul sanitar a intervenit la prefectură pentru ca agenţii să raporteze imediat secţiilor respective cazurile declarate.

Sâmbătă s'au constatat alte 4 cazuri noi de febră tifoidă.

**Înscrierile şcolare!**  
**Fodor şi Halász**  
Arad, Telefon 457. Lângă prăvălia de haine Neumann.  
Trusouri complete pentru băieţi de internat. Pălării de băieţi marca »Pikler« şi fabricaţie englezească. Rufărie, calitatea întâi. Ciorapi articole de toaletă şi diferite necesarii. — Prăvălie de primul rang pentru modă de bărbaţi. Comande din provincie se execută prompt şi conştientios.





*Ion Grămadă*: Din Bucovina de altă dată. Ţe istorice. a 20 fil. plus 5 fil. porto.  
*Vincinat Pavelescu*: Poezii. a 3 cor. plus 20 porto.  
*L. Tolstoi*: Plăceri vinovate. 30 fil.  
*Maksim Gorki*: Mama. Roman. 2.50.  
*Guy de Maupassant*: Dolofana. 0.30.  
*S. Moldovan*: Ardealul. I. Ținuturile de pe-olt. 1.80.  
*Dr. Dionisie Moldovan*: Advocatul popular at 2.50, legat de lux 3.50.  
*Thomas Carlyle*: Eroii. Cultul eroilor și e-ul în istorie 2.20.  
*Ioan Russu Șirianul*: Schițe și nuvele in-1.50  
*Constanța Marino Moscu*: Ada Lazu 2.—  
*Ioan Dragoslav*: Povestea trăsnetului —.30  
*Al. Ivan Constantinov*: Bai-Ganciu sau mi-ate povestiri despre un bulgar de zilele noa-Trad. de St. G. Sergent —.60.  
*D. Anghel*: Fantome 2.—  
*Fl. Cristescu și I. C. Bratu, institutori*: Me-rea învățământului primar. Insoțită de o scri-e a dlui P. Dulfu, profesor de pedagogie 6.—  
*M. Sadoveanu*: Apa morților. Roman. 2.—  
*Vasile Pop*: Iubirea e biruitoare. 2.—  
*I. Slavici*: Vatra părăsită. Nuvelă din popor  
*Delavrancea*: Luceafărul. Dramă în 5 acte  
*A. Cotruș*: Poezii. 1.—  
*D. Zamfirescu*: Anna. (Ceeace nu se poate)  
*E. Zola*: Nuvele. —.404.  
*H. Stahl*: Bucureștii ce se duc. Cu 97 ilustra-ii originale. 2.50.

La librăria Tribunei se află de vânzare Cuvântări nicești de Massilon episcop de Clermont. Trad. de ent protopop gr.-cat. Volumul I costă 5 cor., iar vo-lum II 3.40 cor.

*Nicolae Mazere profesor în Iași* Harta ografică a Transilvaniei în mărime de 1—97 cm. Bucata costă cor. 4, cu su-ment cor. 6.50.

De N. Rădulescu Niger:

De urma beției, comedie în 2 acte. . . —.40  
 Lă argat, comedie în 2 tablouri. . . —.40  
 Tele lui Gânju, piesă în trei tablouri. —.50  
 Stea vorbei, piesă în 1 act . . . . —.50

Talpa iadului, comedie în 2 acte. . . . —.40  
 Vulcan I. Dela sate. Nuvelă și schițe . . . 1.—  
 „ „ Lira mea. Poezii . . . . . 2.—  
 „ „ „ „ „ „ obicinuită 1.50  
 „ „ Ștefan cel tînăr. Tragedie în 5 acte și 3 tablouri . . . . . 1.40  
 „ „ Insurătilă. Monolog . . . . . —.10  
 La crăciun, dramă în 3 acte . . . . . —.30

La Librăria „Tribunei” să află de vânzare lo-suri dela „Reuniunea Femeilor Române”. Bucata Cor. 1 + 10 fileri porto. Recomandat 35 fileri.

**POȘTA REDACȚIEI.**

V. B. (Beelean). Adresa cerută este Wien, VIII Floriangasse 36.

**Poșta Administrației.**

I. V. Lupu Mehedinți. Am primit 40 cor. a-bonament până la 1 Aprilie 1911.

Redactor responsabil: Iuliu Giurgiu.  
 „Tribuna” institut tipografic, Nichie și 1911.

**REISZ**  
**MIKSA**  
**fabrică de**  
**MOBILE**  
 în  
**Oradea-mare-Nagyvárad**  
**Calea Rákoczi-ut No 14.**  
**(Lângă Apolo).**

Atelierul de dentură  
**Radu Novák**  
 Arad, Tököly-tér 7.  
 Etagiul I.

**Gruber Dezső**  
 magazin de pălării și arti-cole de modă pentru bărbați.  
**Cluj—Koloisvár.**  
 Colțul străzii Wesselényi și Szép, vis-à-vis cu hotelul „Fészl”.  
 Noutăți în diferite soiuri de **PĂLĂRII** de domni și copii, albituri, cravate și totfelul de articole. — Prețuri solide. — Serviciu conștiincios.  
 Comandele din provincie se execută prompt și francate.

**RĂȘBOIU ȘI FACE**  
 ROMAN.  
 Trad. de A. C. Corbul.  
 (Urmare).

Da, domnilor, făcu Dologhow, se pretinde la a că eu joc cu cărți măsluite; de aceea vă sfă-să fiți cu băgare de seamă când jucați cu

ă odată cărțile, zise Rostow.  
 „! ce palavragii sunt în Moscova!... spuse Do-luând cărțile cu un zimbet.  
 h!... era cât pe-aci să strige Rostow și să-și inile la cap; șapte de care avea nevoie ieșise, rduse mai mult decât putea să plătească.  
 i toate astea nu trebuie să te descurajezi, grăi w privind-l cu coada ochiului.

XIV.

as și jumătate mai târziu, tot interesul jocului ntră asupra lui Rostow. El nu mai datora o șaisprezece sute de ruble, ci o coloană de cifre i calculele sale, trebuia să se ridice cel puțin prezece mii de ruble.  
 how tăcea; el urma fiecă mișcare a mânilor lui i, din când în când privea cu grabă la cifrele El se hotărî să urmeze jocul până la suma eci și trei de mii de ruble. Cifra aceasta în-nărul anilor săi adunat cu acela al anilor So- odată Nicolae vroia să riște sume mari de

tot, dar Dologhow refuza și îi ridica el însuși suma, iar Rostow se supunea.  
 Perderea lui Nicolae atinse în sfârșit fatala cifră de patruzeci și trei de mii de ruble. Rostow pregătea o nouă cartă, când Dologhow lovi cu cărțile pe masă, le puse deoparte și luând creta socoti în grabă bilanțul datoriei lui Rostow, scriind cifrele cu scrisul său des-lușit și viguros, încât creta i-se rupse în mâni.  
 — E vreme să supăm, zise el. Iată și țiganii.  
 Intr'adevăr pe ușă intră în clipa aceea un grup de țigani, bărbați și femei.  
 — Și când putea-voi încasa bani, scumpe conte?  
 Rostow se roși și-l rugă pe Dologhow să treacă cu el în odaia cealaltă.  
 — Nu-ți pot plăti totul deodată, zise el; fți voi da o poliță.  
 — Ascultă, Rostow, îi zise Dologhow cu zâmbetul său rece și obraznic și privind-l drept în ochi; cunoști proverbul: „Norocos la amor, nenorocos la cărți”. Verișoara ta te iubeste, o știi. Verișoara ta... adaugă Dologhow.  
 Dar Nicolae îl intrerupse, strigând cu turbare:  
 — Verișoara mea nu trebuie amestecată aici, n'ai nevoie să vorbești de dânsa.  
 — Atunci când voi putea încasa banii?  
 — Măine! zise Rostow, și eși din odaie.

XV.

Membrii familiei Rostow nu se culcaseră încă. După întoarcerea dela teatru tinerii supaseră, apoi se așe-zară la clavecin.  
 — Uite-l pe Nicolae! strigă Natașa.  
 — Papa e acasă? întrebă acesta.  
 — Nu, papa nu s'a întors încă.  
 — Coco, vino la mine, dragul mamei, îl chemă con-tesa din salonul vecin.

Nicolae se apropiă de mama lui, îi sărută mâna, se așeză în tăcere lângă dânsa, privind mâinile albe ale contesei, care tăcea tocmai o pacientă. Din odaia cealaltă se auziau risete și voci vesele cari o rugau pe Natașa să cânte.  
 — Nu, conteso, nu poți să mă refuzi, spunea Deni-ssoff; trebuie să ne cânti acum o barcarolă  
 Contesa Rostow îl privea pe fiul ei care stătea tăcut.  
 — Ce ai tu? îl întrebă ea.  
 — Nimic, mamă, răspunse el, ca și cum întrebarea aceasta pe care i-o puneă toată lumea l'ar fi indispus... Crezi d-ta că papa se va întoarce în curând?  
 — Așa cred.  
 În vremea asta Sonia cânta la pian preludiul bar-carolei care-i plăcea lui Denissoff. Natașa se pregătea tocmai să cânte din gură și Denissoff o privea cu niște ochi extagiați. Nicolae începe să umble de colo până colo prin odaie.  
 Natașa lansă cea dintâi notă, pieptul i-se umflă și ochii luară o expresiune serioasă. Vocea ei avea o pros-pătime feciorelnică, era catifelată ca o floare de curând înflorită. Nicolae atins și surprins deodată de acea voce căscă niște ochi mari și se opri din mers.

XVI.

De multă vreme muzica nu produsese asupra lui Ni-colae o plăcere așa de intimă; el ascultă ca în vis, perdu noțiunea lucrurilor, dar când încetă Natașa să cânte, realitatea își relua drepturile asupra lui.  
 El nu zise nimic și se retrase în camera sa.  
 Peste un sfert de ceas se întoarse și contele dela cerc, vesel și mulțumit. Nicolae intră în apartamentul său.  
 — Ți-ai petrecut bine seara? îl întrebă tatăl său privind-l cu mândrie.



926



**Blănării !!!**  
 precum: boauri (muff) tocuri de picioare, — Jachete, după croiu englez și francez, berletuieli cu lână, etc. Reparări și transformări bune și ieftine se pot câștiga la  
**Nicolae Gruția,**  
 blănar  
 Temesvár-Josefstadt,  
 Bem-utea Nr. 23.

Ciobotari, ATENȚIUNE! Pantofari  
**AUREL BRINZAY**  
 fabricant de unelte,  
 BUDAPEST, VIII., Losoncy-utca 18  
 Pregătește toffelul de unelte pentru ciobotărie și pantofărie. Catalog trimis gratis.

**Subsemnatul caut un candidat de avocat român**  
 cu praxă — eventual și praxă începătoare, pe 1 Octomvrie a. c.  
**Dr. Ioan Hica,**  
 avocat.  
 Hațeg (Hátszeg.)

Bicicletele de renume mondial:  
**THE CHAMPION** și **PREMIER**  
 cu osie campanilă  
 roată automată (cu frână liberă) se vând pelângă garanță de 3 și 5 ani cu prețul original a fabricii fără de nici o ridicare de preț în rate lunare de 12 și 15 cor. precum și  
 — părți alcătuitoare pentru biciclete —  
 ca gumă interioară și exterioară prima calitate, sonerie, lampe, pedale, lațuri, roată automată, conus. În urma circulației mari unde în toată Austro-Ungaria trimite și în provincii cu preț foarte redus — în mare cu preț original de fabrică. —



**KÁDI FERENC**  
 călțunar ortopedic pentru bărbați și femei  
 Temesvár-Josefstadt, Hunyadi-ut 13.  
 Își recomandă depozitul său bogat asortat cu ghețe p. bărbați, femei și copil  
 calitatea cea mai bună cum și comande după măsură pelângă prețuri convenabile. Reparaturile se primesc pelângă prețuri ieftine.



**JOHAN GENSTHALER**  
 giuvaergiu și ciasornicar,  
 în Orăștie. Szászváros.  
 Filială în Szászsebes.  
 Vânzare de juvaere, de aur și argint și ceasornice pe lângă garanție și prețuri moderate. — Să fac orice reparatură de juvaere și ceasornice de aur, repede precis și ieftin. — Serviciu conștiințios. —



**Láng Jakab și fiul**  
 mare comerciant de biciclete și părți alcătuitoare  
 Budapesta, VIII., József-körut 41.  
 Filiale: Baross-tér 4 și în Buda, II., Margit-körut 6.  
 Catalogul de lux cu 1000 de chipuri se trimite gratuit.

**Johann Seibel**  
 trugărie artistică aranjată pe puteri de mașini în  
 Brașov, Strada Lungă No 27.  
 egătește și ține în depozit dopuri și pipe ntru buți, de cea mai bună calitate, apoi curi, bile și popice pentru biliard și poșărie precum și toffelul de picioare pentru isă, pelângă prețurile cele mai moderate. Ior ce cumpără a doua oară li-se dă rabat.  
 — Lucrări de ornament. —



Mașazin de mobile. 3  
**IOSIF HACKLER**  
 tâmplar de mobile și edificii  
 LUGOȘ, Strada Făgetului No 91.  
 Primesc orice lucrări pentru aranjamente de magazine, birouri și locuințe, deasemenea pentru clădiri, lucrări în cel mai modern stil, pelângă livrare promptă și din material uscat. Desemne și proiecte fac grabnic și gratuit.



**S'a deschis**  
  
**MEGELOZOTTI MOSKOVITS ANATOMIKAI CIPOGYAR**  
**ФИОКОВА**  
 Arad, Piața Libertății No 18.

**H. Miklós J.**  
 ciasornicar,  
 Sibiu — Nagyszeben, Reisporgasse 11  
 Cea mai ieftină sursă de cumpărat a toffelul de  
**CIASORNICE**  
 de buzunar și de părete și ciasornice deșteptătoare, precum și articli optici. Prăvălie de obiecte de aur și argint signate oficios. Toate reparaturile se execută prompt și cu garanță.



**Pregătesc cuptoare de teracotă,**  
 căminuri, vase, glastre, cu prețuri moderate.  
 Pentru durabilitatea lor garantez. Primesc și repararea cuptoarelor vechi și în provincie. Rugând sprijinul mult onoratului public:  
**Magyar István,**  
 fabricant de căminuri și articole de lut  
 Temesvár-Gyárváros, Kém.u. 16.



## EDUARD LEXEN

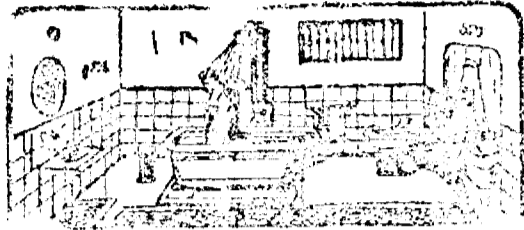
tinichigiu și antepriză de instalațiuni

**BRAȘOV, Strada Lungă No 29.**

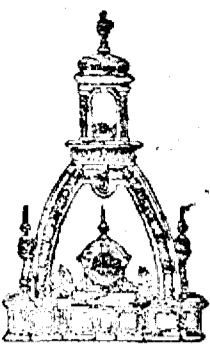
TELEFON No 834.

Se recomandă pentru pregătirea muncii de tinichigiu și galanterie la edificii, precum coperișe, și învelișuri de turn, ornamente de metal, vase pentru bucătărie, dulapuri pentru ghiță, vase pentru spălat și altele.

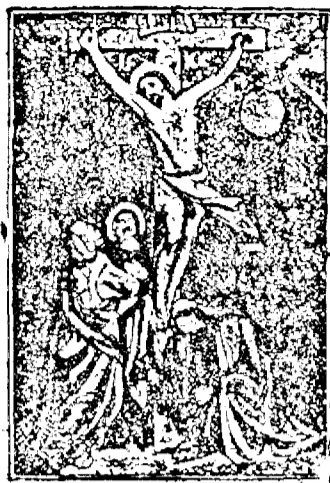
**Specialist în apaducte la case, canalizări, conducerea de gaz de iluminat, și instalarea camerelor de baie.**



Lampe de carbid de toffelul dela 3 coroane în sus. — Engroșiștilor li-se dau rabat. Depozit bogat în vâni de scaldat, cămine, closete etc. Serviciu conștiințios. Prețuri moderate. Reparație promptă.



În 1904 a câștigat dela societatea din Budapesta a vâpsitorilor auritorilor și instrutorilor diplomă.



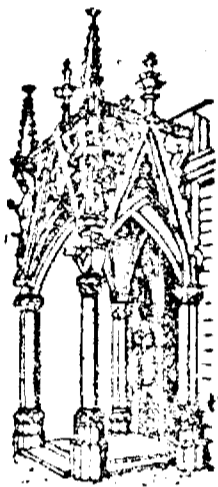
## Taferner Antal

auritor de biserici și saloane  
**Versecz, Temesvári-u. 20.**

Primește spre executare, conform planului aurire și reparare, iconostase, altare, s. mormânt, acoperiș de turnuri, aranjamente bisericești apoi pregătirea tuturor lucrărilor de bransa aceasta precum și repararea și vopsirea de nou a monumentelor deasemenea și orice icoane bisericești. La dorința pregătesc prospect; pentru vederea lucrărilor în provincie merg pe — — speșele mele proprii. — — Execuție promptă. Serviciu conștiințios.

## Nagy Sándor, sculptor, Arad, Kossuth-u. No 4.

În stabilimentul de piatrărie a lui Mairovitz. :-



Execută și reparaază

### lucrări de sculptură artistică

figurate și decorative precum și portrete după natură și fotografii, monumente mormântale, toffelul de produse ale industriei, apoi lucrări moderne sculptate pentru decorația zidurilor din teracotă, piatră, ghips, ciment și din alte materii pelângă prețurile cele mai ieftine și serviciu conștiințios.

## Bencsik Zsigmond în Déva

Oferă

### ghete americane și franceze

cusute cu mâna în atelierul propriu — precum și —

### ghete gata

f. moderne p. bărbați, femei și copii.



galoși. ghetă comode și p. gimnastică. — Mare magazin de gume renumite de Sullivan pentru tocuri la ghetă și creme excelente.

Ghetele pentru picioare neregulate și bolnave le pregătesc după măsură. — La comanda din provincie este destul a se trimite o gheată folosită. — Serviciu prompt.

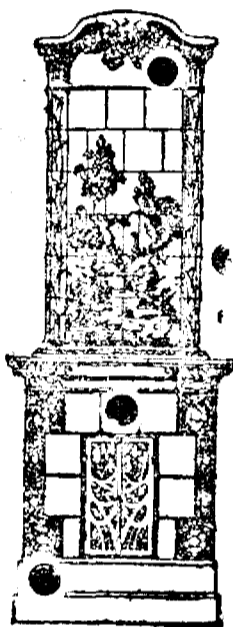
## Schrimpl Szaniszló

cea mai mare turnătorie și fabrică de luminări de ceară în Ungaria de sud  
**Temesvár-Gyárváros, Fő-utca.**

Recomandă comercianților: turte și prăjituri cu miere, precum și luminări de ceară, albe și colorate, facile cu preț moderat. — Biseriștilor se dă la cumpărarea de luminări rabat. — Comandele se îndeplinesc prompt.



## Mare depozit de cuptoare.



Am onoare a aduce la cunoștința on. public, că în Kolozsvár, Monostori-u. 7, am deschis un mare magazin înregistrat și provăzut cu *cuptoare din țară și străinătate*, unde se află în depozit permanent cuptoare moderne de majolică stil secesion și cuptoare de oțel Daniel, precum și căminuri și cuptoare de bucătărie.

Atrag atenția publicului asupra depozitului meu model, asigurînd-ul tot odată despre calitatea perfectă ale articolelor și prețurile cele mai solide.

Așteptînd binevoitorul sprijin sunt cu deosebită stimă:

**Tamásy József,**  
Kolozsvár.

## Cornel Tunner

industrie de marmoră și granit în  
Timișoara-Fabrik, Andrásy-ut No 22.  
și Timișoara-Josefin, Hunyadi-utca No 4.

Își recomandă magazinul său bogat asortat cu

### pietrii monumentale

table de marmoră, statui, etc, fabricație proprie în executare de gust frumos și preț moderat.

Avînd un magazin bogat, oferă — mai ieftin ca orice concurență. —

Recomandîndu-se on. public rogă cercetarea binevoitoarelor comande:

**Cornel Tunner,**  
măiestru de sculptură în piatră.



Abonați „TRIBUNA POPORULUI”  
cea mai bună și mai ieftină foaie populară